

ACCOUNTANTSVERSLAG 2022

Gemeente Bernheze

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de gemeente Bernheze
T.a.v. mevrouw Kilian, raadsgriffier
De Misse 6
5384 BZ HEESCH

Eindhoven, 4 juli 2023

Kenmerk: xxx

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeente Bernheze gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 6 oktober 2022, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2022. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

De jaarrekening van de gemeente Bernheze geeft een getrouw beeld van de financiële positie en de baten, de lasten en de balansmutaties zijn rechtmatig verantwoord.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke functionarissen binnen de ambtelijke organisatie en de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. D.O. Meeuwissen RA
Partner en extern accountant gemeente Bernheze

Ter informatie
De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- De jaarrekening van de gemeente Bernheze geeft een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva per 31 december 2022 als ook van de financiële positie aan het einde van het boekjaar.
- De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2022 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.
- Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden. De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar. Het BBV en de WNT zijn nageleefd en wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.

FRAUDE EN CONTINUITEIT IN DE CONTROLEVERKLARING

- De paragrafen controleaanpak frauderisico's en veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn opgenomen in de controleverklaring.
- Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college of het management.
- Onze werkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

TOP 3-AANDACHTSPUNTEN 2023

1. Vooruitblik naar rechtmatigheidsverantwoording - bij vergelijkbare rechtmatigheidsfouten 2022 over 2023 kan het college in 2024 een schone rechtmatigheidsverantwoording 2023 afgeven.
2. Optimaliseren beheersing inkomende gelden SiSa-regelingen gedurende het jaar.
3. Verbeteren beheersing van opgaven dankzij digitalisering.

RESULTAAT 2022

(x €1.000)	2022	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	7.175	-1.608
Mutatie reserves	-1.004	3.446
Gerealiseerd resultaat	6.171	1.838

- Resultaat algemene dienst 2022 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 4,3 mln. voordelig. Dit bedrag is exclusief het resultaat uit de bouwgrondexploitaties ad € 1,2 miljoen.
- De grootste afwijking ten opzichte van de begroting na wijzigingen heeft betrekking op het programma sociaal domein, met name als gevolg van de opvang vluchtelingen uit Oekraïne.

UW FINANCIËLE POSITIE

- Uw financiële positie is Ruim voldoende.
- Uw weerstandsvermogen is 1,77.
- Het weerstandsvermogen van de gemeente Bernheze is volgens het GTK 2020 ruim voldoende te noemen.
- De gemeente kan aan haar lange termijn verplichtingen voldoen.
- De ratio's vertonen een positieve ontwikkeling ten opzichte van vorig jaar als gevolg van de overdracht van de grond Heesch-West aan de gemeenschappelijke regeling waarmee ook de verliesvoorziening is vrijgevallen en de lening is afgelost.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- Samenvattend hebben wij de interne beheersing gekwalificeerd als in opzet voldoende. Zie onze management letter d.d. 24 maart 2023.
- Er is sprake van onrechtmatigheden in het kader van Europese aanbestedingen als gevolg van doorlopende kosten na einde contractdatum of het niet aanbesteden van opdrachten die de drempelwaarde voor Europese aanbestedingen overschrijden. De onrechtmatigheden bedragen € 30.000. Wel zien wij nog verbetermogelijkheden binnen het archiveringsproces ten aanzien van de beschikbaarheid van overeenkomsten.
- Schattingen in de jaarrekening zijn in het algemeen neutraal en daarmee reëel.

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 De jaarrekening is getrouw
2.2 Rechtmatigheid van de jaarrekening
2.3 Rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring
2.4 Top 3-aandachtspunten voor 2023

2.1 De jaarrekening is getrouw

De jaarrekening van de gemeente Bernheze geeft een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva per 31 december 2022 als ook van de financiële positie aan het einde van het boekjaar.

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2022 van de gemeente Bernheze een goedkeurende controleverklaring af te gegeven met betrekking tot de getrouwheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva per 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang die door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen groter dan 20% van de goedkeuringstolerantie rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN
Getrouwheid		
Voorziening pensioenen wethouders niet juist	78	
Sociaal domein - pgb Jeugdzorg en Wmo		135
Sociaal domein - Wmo ZIN		534
Sociaal domein - Jeugdzorg ZIN		137
Totaal	**78**	**806**
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	915	2.745
Uitvoeringsmaterialiteit (75% van de materialiteit)	686	

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken met betrekking tot de getrouwheid.

2.2 De jaarrekening is rechtmatig

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2022 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen groter dan 20% van de goedkeuringstolerantie rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN
Rechtmatigheid		
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en onzekerheden	78	
Aanbestedingsonrechtmatigheden a.g.v. het niet volgen van de juiste procedure:	30	
Sociaal domein - Wmo, Jeugdzorg en pgb		806
Totaal	**108**	**806**
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	915	2.745
Uitvoeringsmaterialiteit (75% van de materialiteit)	686	

Wij concluderen dat de resterende controleverschillen niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn voornemens een goedkeurende verklaring te verstrekken met betrekking tot de rechtmatigheid.

2.3 Rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring

De paragrafen controleaanpak frauderisico's en veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn opgenomen in de controleverklaring.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor materiële fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college of het management.

Onze werkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten.

Verplicht rapporteren over fraude en continuïteit in de controleverklaring

Vanaf boekjaar 2022 nemen accountants bij wettelijke controles de paragrafen controleaanpak frauderisico's en veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie op in de controleverklaring. Deze aanpassingen zien toe op het verplicht rapporteren in de controleverklaring over onze controleaanpak frauderisico's en onze controleaanpak ten aanzien van het vermogen om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Met het verplicht rapporteren over deze onderwerpen wordt tegemoet gekomen aan een veel gehoorde wens van stakeholders om transparanter te zijn over onze werkzaamheden. Uiteraard hebben de onderwerpen fraude en het vermogen om financiële risico's op te vangen altijd al de aandacht tijdens de accountantscontrole. Maar door deze zaken nu te beschrijven in de controleverklaring, wordt die aandacht ook expliciet gemaakt.

Frauderisico's

Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang (€ 0,915 mln.) zou kunnen bevatten. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties met verschillende personen binnen de gemeente. Wij hebben eveneens kennisgenomen van de door het college opgenomen toelichting in de jaarstukken. Daarnaast voeren wij een uitgebreide risicoanalyse uit per financiële post en financiële geldstroom.

Ten behoeve van de controle van boekjaar 2022 hebben wij het volgende risico geadresseerd tijdens onze controle: het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het college of het management, met name in memoriaalboekingen en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt. Dit betreft een risico wat is voorgeschreven in de Nederlandse controle standaarden en niet een risico wat het gevolg is van een specifieke gebeurtenis of omstandigheid bij de gemeente.

Onze controlewerkzaamheden ten aanzien van dit risico hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college of het management.

Continuïteit

Feitelijk is het zo dat bij elke gemeente in Nederland het Rijk garant staat. Met andere woorden: een gemeente kan formeel gezien niet failliet gaan, omdat het Rijk dan bij moeten springen en het Rijk zelf kan niet failliet gaan. Het gevolg hiervan is dat crediteuren en andere stakeholders nooit benadeeld kunnen worden door een faillissement. Desalniettemin is de financiële positie vanuit het perspectief van raadsleden van belang en moet het college inzicht geven in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder. Met de invoering van de aangepaste Nederlandse Standaard 700 dienen accountants vanaf dit jaar voor gemeenten in hun controleverklaringen bij jaarrekeningen naast fraude te rapporteren over de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college over de gehanteerde uitgangspunten om de normale bedrijfsvoering voort te kunnen zetten zonder tussenkomst van de toezichthouder.

2.4 Top 3-aandachtspunten voor 2023

Vooruitblik naar rechtmatigheidsverantwoording - bij vergelijkbare rechtmatigheidsfouten 2022 over 2023 kan het college in 2024 een schone rechtmatigheidsverantwoording 2023 afgeven.

Optimaliseren beheersing inkomende gelden SiSa-regelingen gedurende het jaar.

Verbeteren beheersing van opgaven dankzij digitalisering.

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2022 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende top 3 van aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

1. Vooruitblik naar rechtmatigheidsverantwoording

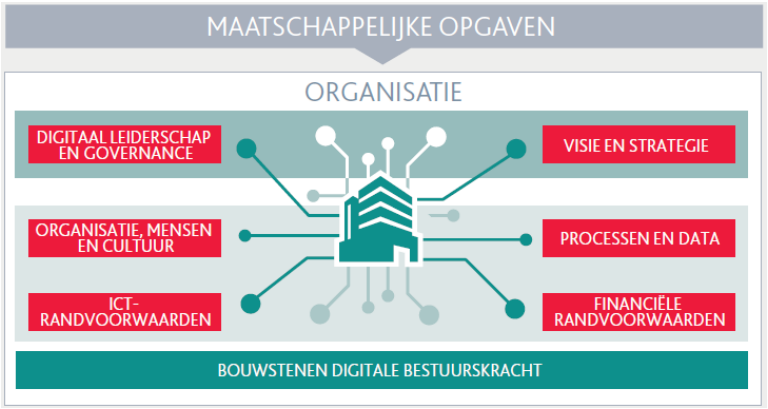
In de nog in te voeren rechtmatigheidsverantwoording geeft het college aan in hoeverre de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag dat door de gemeenteraad zal worden bepaald en bedraagt maximaal 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves. Op basis van een scenario waarin de rechtmatigheidsfouten vergelijkbaar zijn met die in de jaarrekening 2022, zal het college in de rechtmatigheidsverantwoording 2023 mogen concluderen dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

2. Optimaliseren beheersing inkomende gelden SiSa-regelingen gedurende het jaar

Wij zien een landelijke trend dat Ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen, ook voor uw gemeente, is daardoor exponentieel toegenomen. In totaal gaat het om 16 nieuwe regelingen ten opzichte van de situatie in het jaar 2020 8 SiSa-regelingen. Naar verwachting zal deze stijging zich voortzetten. De SiSa-regelingen gaan gepaard met aanvullende administratieve vereisten en een uitgebreide instructie (invulwijzer van 439 pagina's). Dit geeft een hoge druk op de organisatie binnen de gemeente zoals ook bij andere decentrale overheden. Wij adviseren de gemeente de administratie aan te sluiten op de vereisten ten aanzien van SiSa en gedurende het jaar de benutting van deze Rijksmiddelen te monitoren.

3. Verbeteren van beheersing van opgaven dankzij digitalisering

Omdat burgers en bedrijven steeds verder digitaliseren wordt ook bij gemeenten digitalisering steeds belangrijker. Grote maatschappelijke opgaven als klimaat, energietransitie, woningnood en verminderde koopkracht kunnen ook efficiënter en doelmatiger worden aangepakt met de inzet van digitale middelen. Het is daarom aan te bevelen om serieus en blijvend te investeren in de digitale transformatie van de bedrijfsvoering en het data gedreven werken. Digitalisering is al lang niet meer een taak van de IT-afdeling alleen. Toch zien wij nog niet dat de primaire processen en afdelingen optimaal gebruik maken van digitalisering en het data gedreven werken. En dat terwijl de maatschappelijke opgaven daar wel steeds nadrukkelijker om vragen. Komend controlejaar zullen wij als onderdeel van de controle aandacht schenken aan een volwassenheidsscan van Digitale Bestuurskracht. Deze volwassenheidsscan Digitale Bestuurskracht is gericht op het vermogen van uw organisatie om door middel van digitalisering zowel de reguliere taken als de maatschappelijke opgaven uit te kunnen voeren. Daarmee krijgt de gemeente inzicht in eventuele aandachtsgebieden om de Digitale Bestuurskracht te optimaliseren.



3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2022
3.2 Dashboard financiële positie per 31 december 2022
3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2022

Resultaat algemene dienst 2022 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 4,3 mln. voordelig.

Het resultaat algemene dienst van gemeente Bernheze over het jaar 2022 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 4,3 mln. voordelig. Dit bedrag is exclusief het resultaat uit de bouwgrondexploitaties ad € 1,2 miljoen.

In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN (x 1.000)	2022	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL	IN %
Saldo baten en lasten	7.175	-1.608	8.783	3%
Subtotaal mutaties reserves	-1.004	3.446	4.451	54%
Resultaat	**6.171**	**1.838**	**4.333**	**112%**

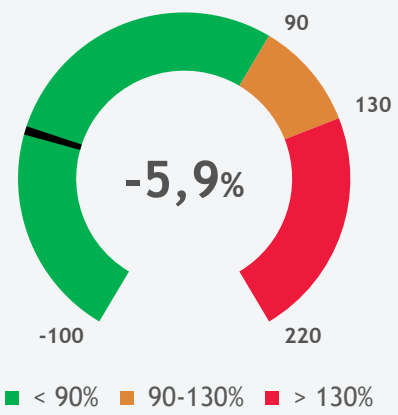
De grootste afwijkingen ten opzicht van de begroting na wijzigingen betreft de ontvangen vergoeding t.b.v. opvang vluchtelingen Oekraïne.

Saldo van baten en lasten

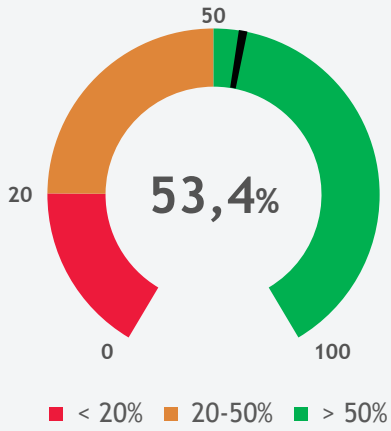
Het saldo van baten en lasten wijkt € 8.783.000 voordelig af ten opzichte van de begroting na wijzigingen. De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging zijn te verklaren door programma Bestuur en ondersteuning (€ 1,0 miljoen voordelig), Sport, cultuur en recreatie (€ 1,2 miljoen voordelig) en Sociaal domein (€ 4,5 miljoen voordelig). Het voordeel op het programma sociaal domein wordt met name veroorzaakt door de vergoeding uit hoofde van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de Stelpost transities 2015.

3.2 Dashboard financiële positie per 31 december 2022

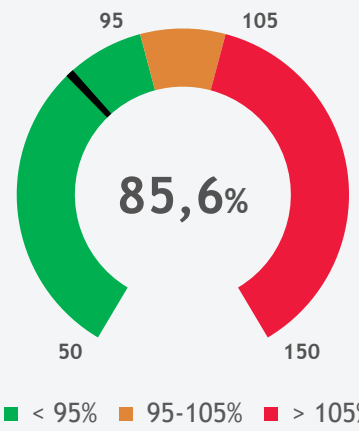
NETTO SCHULDQUOTE



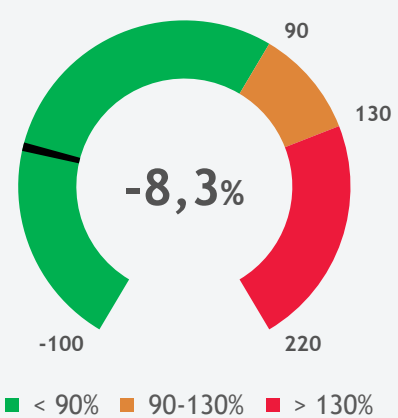
SOLVABILITEIT



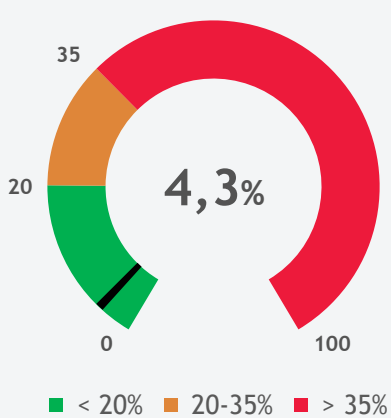
BELASTINGCAPACITEIT



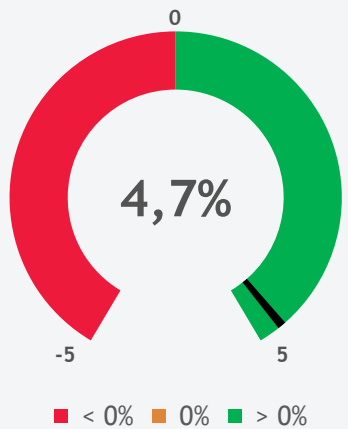
(GECORRIGEERDE) SCHULDQUOTE



GRONDEXPLOITATIE



STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE



3.4 Ons beeld van uw financiële positie

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden bezien.

Signaleringswaarden GTK 2020 als referentiewaarden.

Uw financiële positie is Voldoende.

Uw weerstands-vermogen is 1,77.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Bernheze is volgens het GTK 2020 ruim voldoende te noemen.

De gemeente kan aan haar lange termijn verplichtingen voldoen.

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is minst risicovol.

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020)

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2020 geldt. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente. Wij hebben deze signaleringswaarden als referentie gebruikt bij ons beeld van uw financiële positie.

Weerstandsvermogen gemeente Bernheze is ruim voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 10,2 mln. (2021: € 10,8 mln.). In geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Bernheze heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 5,8 mln. (2021: € 6,8 mln.). Het weerstandsvermogen van de gemeente Bernheze is volgens het GTK 2020 ruim voldoende te noemen.

Solvabiliteit en netto schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2022 53% (2021: 40%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Bernheze in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt -5,9% (2021: 28%). De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Zowel de solvabiliteit als de netto schuldquote laten een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK 2020). De forse positieve ontwikkeling van deze ratio's wordt veroorzaakt door de overdracht van Heesch-West aan de gemeenschappelijke regeling, het vrijvallen van de voorziening hierop en de aflossing van de lening.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie ad 4,3% van de gemeente Bernheze is stabiel ten opzichte van vorig jaar. De ratio grondexploitatie < 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK 2020.

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
4.2 BBV, WNT en SiSa
4.3 Begrotingsrechtmatigheid
4.4 Significante schattingsposten
4.5 Sociaal domein uitgelicht

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording

Samenvattend hebben wij de interne beheersing gekwalificeerd als in opzet voldoende.

Interne beheersing en onze aanpak voor 2022

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter d.d. 24 maart 2023.

Samenvattend hebben wij de interne beheersing gekwalificeerd als in opzet voldoende aangezien binnen de primaire processen sprake is van minimaal noodzakelijke primaire functiescheiding en voldoende primaire registratie.

Stand van zaken Invoering rechtmatigheidsverantwoording met ingang van 2023

De rechtmatigheidsverantwoording wordt ingevoerd met ingang van het boekjaar 2023.

Actuele ontwikkelingen

In het verlengde van de rechtmatigheidsverantwoording zien wij nog de volgende ontwikkelingen:

SiSa wordt onderdeel van de rechtmatigheids-verantwoording van het college

- SiSa wordt onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening, maar van de accountant zal worden verwacht dat deze ook rapporteert over de rechtmatigheid van de SiSa-verantwoording.
- Het voornemen is om met de aanpassing van het BADO in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording tegelijkertijd met ingang van 2023 de materialiteit voor de accountantscontrole te verhogen naar 2% (van de netto lasten, zonder dotaties aan de reserves). Het onderscheid tussen fouten en onzekerheden komt dan te vervallen.

Stand van zaken Bernheze

In het jaar 2022 zijn al enkele stappen gezet door de gemeente ter voorbereiding van de rechtmatigheidsverantwoording van het college aan de gemeenteraad. De meeste stappen kunnen pas in 2023 worden gezet door het college, onder andere doordat het college afhankelijk is van de publicatie van diverse landelijke notities voordat verdere stappen gezet kunnen worden. Volledigheidshalve verwijzen wij naar onze managementletter d.d. 24 maart 2023 voor een overzicht van de te zetten stappen.

4.2 BBV, WNT en SiSa

BBV wordt nageleefd.

Openbaarheids-paragraaf van de Wet Open overheid (Woo) opgenomen in de jaarstukken.

WNT-verantwoording voldoet aan de vereisten

Geen bevindingen SiSa-bijlage

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Bernheze de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Wet Open overheid

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet Open overheid (Woo) is voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt reeds voor de jaarstukken 2022. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente deze paragraaf opgenomen heeft in de jaarstukken 2022.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de secretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2022 niet meer bedragen dan € 216.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien GS geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2022 van de gemeente Bernheze niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2022 van de gemeente Bernheze voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2022. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens bijlage B.

4.3 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsoverschrijdingen hebben betrekking op budgetoverschrijdingen binnen het bestaand beleid, open einde regelingen en budgetoverschrijdingen die blijken bij het opmaken van de jaarrekening en niet eerder zijn geconstateerd. Deze overschrijdingen tellen niet met in het oordeel ten aanzien van de rechtmatigheid.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma.

Zoals blijkt uit de paragraaf rechtmatigheid op pagina 162 van de jaarstukken 2022 is op verschillende onderdelen van het overzicht van lasten en baten een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren. Op basis van het BBV beoordelen wij de begrotingsrechtmatigheid op het niveau van de programma's.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
Heffing VPB (€ 339.000)	Overschrijding is het gevolg van een hoger resultaat op VPB-belaste activiteiten dan begroot. Dit kon niet tijdig worden voorzien en deze overschrijding telt niet mee in ons oordeel.	✓	

Aanbestedingsrechtmatigheid

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing van de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van de zogenaamde inkoopanalyse. Wij hebben deze controle uitgevoerd in overeenstemming met de sdo-notitie, waarbij wij een aantal specifieke key-items hebben geselecteerd (op basis van omvang of bevindingen vorig jaar) en een steekproef hebben uitgevoerd op de restpopulatie.

In totaal hebben wij voor een bedrag ad € 30.000 aan onrechtmatigheden geconstateerd in het kader van Europese aanbestedingen. Dit betreft een doorlopende fout uit vorig jaar inzake de applicaties van een softwareleverancier. Wel merken wij op dat er binnen gemeente Bernheze verbetermogelijkheden zijn ten aanzien van de beschikbaarheid van onderliggende documenten, zoals contracten. In 2022 is gemeente Bernheze overgestapt naar een ander archiveringssysteem en een andere financiële applicatie. Doordat er procesmatig nog verbeteringen mogelijk zijn, was niet alle documentatie ten behoeve van de controle direct voorhanden.

4.4 Schattingsposten in de jaarrekening

Schattingen in de jaarrekening zijn in het algemeen neutraal en daarmee reëel.

Wij hebben geen controleverschillen naar aanleiding van deze schattingen.

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening, is dat het college met de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen kennen een (additionele) schattingsonzekerheid en zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en doordat zij een hoge mate van schattingsonzekerheid vertonen. Dit laatste betekent dat de schatting vatbaar is voor een inherent gebrek aan nauwkeurigheid in de waardering.

Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de oordeelsvormingen en besluiten van het college bij het maken van de schattingen beoordeeld op indicaties voor mogelijke tendenties. In het hierna opgenomen overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt weergegeven of wij de schatting als conservatief, neutraal of pessimistisch hebben aangemerkt.

POST IN DE JAARREKENING	BEDRAG (x € 1.000)	BEOORDELING HUIDIG BOEKJAAR	TOELICHTING
Vaste activa - afschrijvingen	32.203	●	Afschrijving van de materiële vast activa vindt plaats op basis van de ingeschatte en vastgestelde afschrijvingstermijnen.
Voorziening dubieuze debiteuren	2.160	●	Voor debiteuren is een voorziening getroffen. Hiermee kunnen in voorkomende gevallen oninbare bedragen worden opgevangen.
Grondexploitatie - nog te maken kosten	17.693	●	Er is een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten welke benodigd zijn voor afronding van de projecten.
Grondexploitatie - nog te verwachten opbrengsten	28.486	●	Er is een inschatting gemaakt van de nog te verwachten opbrengsten welke gerealiseerd worden voor afronding van de projecten.

● Conservatief, maar aanvaardbaar ● Neutraal ● Optimistisch, maar aanvaardbaar

4.5 Sociaal domein uitgelicht

Totale lasten sociaal domein € 16,6 miljoen

Sociaal domein

De lasten van gemeente Bernheze met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2022 circa € 16,6 miljoen:

ONDERDEEL (* € 1 miljoen)	2022	2021
Jeugdzorg ZIN	€ 5,8	€ 6,3
Wmo ZIN	€ 5,6	€ 5,3
Pgb	€ 0,5	€ 0,6
Participatiewet	€ 4,7	€ 4,4
Tozo	€ 0	€ 0,7
Totaal	€ 16,6	€ 17,3

Volledigheidshalve merken wij op dat de lasten in bovenstaande tabel niet de totale lasten in het programma Sociaal Domein betreffen en alleen toezien op de zorgkosten; de in dit programma verantwoorde personeelskosten en overige kosten zijn niet in deze tabel opgenomen.

De Jeugdzorg van gemeente Bernheze was tot en met eind 2021 voor de regio centraal belegd bij ‘s-Hertogenbosch, maar is met ingang van 2022 nagenoeg volledig overgegaan naar de gemeenten. de Participatiewet inclusief Tozo is uitbesteed aan gemeente Meierijstad. De lasten pgb en Tozo zijn voor gemeente Bernheze niet materieel. Op basis van de interne processen bij gemeente Bernheze en het zekerheidspercentage dat gemeente Bernheze hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor pgb geraamd op circa € 135.000 (2021: € 150.000).

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2020 circa € 5,6 miljoen (2021: € 4,3 miljoen). Op basis van de processen bij de gemeente omtrent het toekennen van beschikkingen, het opvragen van productieverantwoording met controleverklaringen op basis van het landelijk protocol, het uitvoeren van jaarlijkse cliëntervaringsonderzoeken en het bijhouden van een klachtenregistratie verkrijgt de gemeente zekerheid dat de zorg is geleverd. Tevens hebben de cliëntervaringsonderzoeken en het bijhouden van een klachtenregistratie het doel om de kwaliteit van de zorg te verbeteren. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de ontvangen controleverklaringen en productieverklaringen ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 534.000 van de € 4,6 miljoen (2021: € 462.000).

Resterende onzekerheid Wmo ZIN circa € 534.000

Jeugdzorg ZIN

Met ingang van boekjaar 2022 ontvangt gemeente Bernheze zelf van alle zorgaanbieders de productieverantwoordingen en controleverklaringen. Niet van alle zorgaanbieders is een controleverklaring ontvangen. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente ramen wij het bedrag van de resterende onzekerheid in totaliteit op circa € 137.000 van de € 5,0 miljoen (2021: € 150.000).

Resterende onzekerheid Jeugdzorg circa € 137.000

Tevens zijn beperkte aansluitverschillen geconstateerd bij de controle van Jeugdzorg en Wmo die kleiner zijn dan onze rapporteringstolerantie.

Bijlagen

A Onze controle
B Bevindingen SiSa-bijlagen

A. Onze controle

Doel en object van de controle

Opdracht

Materialiteit

Onafhankelijkheid

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Bernheze, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 6 oktober 2022. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het bestuursverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 6 oktober 2022 met kenmerk 'StH/DMe/MvdB/1049939/2205498'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 915.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven materialiteit rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Bernheze zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Controleaanpak

Controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 6 oktober 2022 opgenomen. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een systeemgerichte en risicogerichte benadering, waarbij rekening wordt gehouden met de opzet, het bestaan en de werking van de aanwezige administratieve organisatie en de daarin opgenomen beheersingssystemen. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals inkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van de gemeente. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- Management override van controls (frauderisico).
- Een mogelijke incorrecte waardering van de grondexploitaties als gevolg van een foutieve schattingen van de nog te maken kosten en de nog te realiseren opbrengsten.
- Het mogelijk niet voldoen aan de aanbestedingsrichtlijnen (onterecht niet Europees aanbesteed, mogelijk sprake van een ontoelaatbare wezenlijke wijziging).

Strekking van de controleverklaring

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2022 van de gemeente Bernheze aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring, gedateerd op datum, afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2022 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van de gemeente Bernheze zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de gemeente als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar. In onze controleverklaring hebben wij gerapporteerd over onze controleaanpak ten aanzien van het vermogen van de gemeente Bernheze om risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

A. Onze controle

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De jaarstukken 2022 van uw gemeente bestaan uit:
- het jaarverslag 2022 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- de jaarrekening 2022 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2022 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2022. In 2022 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze management letter 2022. Bij de interim-controle 2023 zullen wij de opvolging beoordelen. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

Fraude en non-compliance

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de verantwoordelijke functionarissen binnen de ambtelijke organisatie en de verantwoordelijke wethouder. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klantspecifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

B. Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Bernheze heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2022 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen. De tabel moet altijd worden opgenomen, ook als geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Indien dit het geval is worden de kolommen 'FOUT OF ONZEKERHEID', 'FINANCIËLE OMVANG IN €' en 'TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID' leeg gelaten.

Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		
A13	Regeling specifieke uitkering naleving controle coronatoegangsbewijzen	Fout		
A13	Regeling specifieke uitkering naleving controle coronatoegangsbewijzen	Onzekerheid		
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout		
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid		
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek 2021	Fout		
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek 2021	Onzekerheid		
C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Fout		
C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Onzekerheid		
C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Fout		
C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Onzekerheid		
C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Fout		
C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Onzekerheid		
C41B	Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		
C41B	Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		

B. Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
C55	Aanpak energiearmoede	Fout		
C55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid		
C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Fout		
C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Onzekerheid		
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout		
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid		
C75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		
C75B	Regiodeals 3e tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Fout		
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Onzekerheid		
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout		
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onzekerheid		
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Fout		
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Onzekerheid		
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Fout		
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2022	Fout		
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Fout		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Fout		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2022	Fout		
G10	Wet inburgering_ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2022	Fout		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T_ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_ gemeentedeel 2022	Fout		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T_ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G12	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) _ gemeentedeel 2022	Fout		
G12	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) _ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2022	Fout		
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2022	Fout		
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout		
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid		
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Fout		
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Onzekerheid		
L6	Regeling specifieke uitkeringen uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	Fout		
L6	Regeling specifieke uitkeringen uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	Onzekerheid		

Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Fout		
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Fout		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2022	Fout		
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2022	Fout		
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2022	Fout		
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2022	Fout		
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2022	Fout		
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2022	Onzekerheid		

bdo.nl